

Men are from Bavel, women are from Eretz Yisrael

A certain Babylonian went up to the Land of Israel and took a wife [there]. 'Boil me two [cows'] feet,' he ordered, and she boiled him two lentils¹ which infuriated him with her. The next day he said, 'Boil me a griwa'² so she boiled him a griwa. 'Go and bring me two bezuni';³ so she went and brought him two candles. 'Go and break them on the head of the baba.'

Now Baba b. Buta was sitting on the threshold, engaged in judging in a lawsuit. So she went and broke them on his head. Said he to her⁴, 'What is the meaning of this that you have done?' — She replied, 'This is what my husband ordered me.'

'You have performed your husband's will,' he rejoined; 'may the Almighty grant you two sons like Baba b. Buta.'

(1) Misunderstanding his Babylonian pronunciation, and mistaking telafe (feet) for telaf he (lentils) Rashi. Another version: Boil me two (meaning 'some') lentils, and she boiled him (just) two lentils, taking him literally.

(2) A large measure (of lentils). Thinking that she had intentionally boiled only two the previous day through laziness or meanness, he asked for an extraordinary large quantity, believing that she would scale it down.

(3) Denoting either 'melons' or 'candles'.

(4) Threshold; i.e., break them on the top of the threshold.

(Nedarim 66b)

גברים מבבל, ונשים מארץ ישראל

בר בבב דסליק לארעא דישראל [בן בבב שעלה לארץ ישראל].

נסיב איתתא [נשא אישה].

אמר לה: בשלי לי תרי טלפי [שני עדשים].

בשילה ליה תרי טלפי [בישלה לו שני עדשים].

רתח עלה [כעס עליה].

למחר [למחרת], אמר לה: בשלי לי גריוא [בשלי לי סאה (בין 7 ל-14 ליטר, על פי שיטות שונות)].

בשילה ליה גריוא [בישלה לו סאה (של עדשים)].

אמר לה: זילי אייתי לי תרי בוציני [לכי הביאי לי שני "בוציני" (מילה שמשמעה דלעות או נרות)].

אזלת ואייתי ליה תרי שרגי [הלכה והביאה לו שני נרות].

אמר לה: זילי תברי יתהון על רישא דבבא [לכי שברי אותם על ראש ה"בבא" (מילה שמשמעה שער, אך משמשת גם כשם פרטי)].

הוה יתיב בבא בן בוטא אבבא וקא דאין דינא [היה יושב בבא בן בוטא בשער ודן דין].

אזלת ותברת יתהון על רישיה [הלכה ושברה אותם על ראשו].

אמר לה [בבא]: מה הדין דעבדת [מה הוא זה שעשית?]

אמרה ליה [לו]: כך ציוני בעלי.

אמר: את עשית רצון בעליך, המקום יוציא ממך שני בנים כבבא בן בוטא.

(מסכת נדרים דף ס' עמוד ב')

The Truth, and nothing but the Truth

Rab was constantly tormented by his wife. If he told her, 'Prepare me lentils', she would prepare small peas for him; [and if he asked for] small peas, she prepared lentils for him. When his son Hiyya grew up he gave her [his father's instruction] in the reverse order.¹ 'Your mother', Rab once remarked to him, 'has improved'² 'It was I', [Hiyya] said, 'who reversed [your orders] to her'. 'This is what people say', [Rab] said to him, 'Your own offspring teaches thee reason';³ you, however, must not continue to do so' for it is said, 'They have taught their tongue to speak lies, they weary themselves etc'.⁴

(Yavmot 63A)

1. So that when his mother, as usual, did the reverse of what she was requested by Hiyya in the name of his father, Rab had exactly what he had wished for.

2. Lit., 'improved for you', (dative of advantage).

3. The expedient had not occurred to him before his son had thought of it.

4. Jer. IX, 4.

מדבר שקר תרחק

רב הוה קא מצערא ליה דביתהו [רב היתה מצערת אותו אשתו]

כי אמר לה עבידי לי טלופחי עבדא ליה חימצי חימצי עבדא ליה טלופחי [כשהיה מבקש ממנה להכין לו עדשים הייתה מכינה לו אפונים ולהפך]

כי גדל חייא בריה אפיך לה [כאשר גדל חייא בנו הפך את הבקשות (ז"א כאשר ביקש רב עדשים אמר לאמו שהוא רוצה אפונים ולהפך)]

אמר ליה איעליא לך אמך [אמר לו לבנו השתפרה אמך (משום שראה שקיבל את מה שביקש)]

אמר ליה אנא הוא דקא אפיכנא לה [אמר לו אני הוא שהפכתי (את הבקשות)]

אמר ליה היינו דקא אמרי אינשי דנפיק מינד טעמא מלפך. [אמר לו זהו שאומרים אנשים (פתגם עממי) זה שיוצא ממך מלמד אותך דעת]

את לא תעביד הכי שנאמר למדו לשונם דבר שקר וגו' [(אבל) אתה אל תעשה כך שנאמר למדו לשונם דבר שקר (אתה מרגיל עצמך לשקר)] (מסכת יבמות סג ע"א:)